

let, og ikke blot behandlet, men ogsaa bragt sin Afslutning meget nær. Baaede ifølge det Standpunkt, hvorpaa Sagen saaledes var bragt, og, ifølge Sagens egen Natur, har jeg anseet det for rigtigt og nødvendigt, at man i det Væsentlige i denne Sags Afgjørelse slutter sig til, hvad der tidligere er bragt til Endighed mellem Provindsialstænderne og Regjeringen, saaledes, at der kun er skeet Forandringer af mindre Bigtighed, navnlig med Hensyn til de Kasser, som den ene Halvdeel af Capitalen skulde tilflyde. Der er ikke skeet nogen Forandring med Hensyn til Stænderne; men blot den ene Art af Kasser er ombyttet med en anden, for at komme den tilsigtede Hensigt nærmere. Derimod var der i Stænderne fremkommet en anden Række af Forslag, som Cancelliet, naagtet det ikke billigede Grundlaget for disse Forslag og ikke kunde gaae ind paa dem i det Enkelte, dog troede at skilte Saameget, at det optog dem i det Udkaft, som af Cancelliet var udarbejdet, og som vilde være blevet forelagt, hvis ikke Regjeringsforandringen var indtraadt. Med Hensyn til dette Punkt har jeg troet at burde vende tilbage til Cancelliets egen oprindelige Anskuelse, som jeg maatte ansee for at være den rigtigere og den, som tillige fremkaldte en simplere og lettere Afgjørelse af den hele Sag, og jeg henstiller altsaa Lovudkastet i denne Form og med de Oplysninger, som Motiverne indeholde, til Thingets velvillige Overveelse.

Formanden: Udkaftet er omdeelt. Det vil i et senere Møde være at afgjøre, hvorledes denne Sag skal fremmes.

Den næste Sag paa Dagsordenen er Sagen, der angaaer Forslag til Lov, hvorved Skolelærerne fritages for at besørge Embedsbreve mellem Præsterne. Det er til anden Behandling, denne Sag foretages. Der er ingen Ændringsforslag stillet til denne Behandling. Første Behandling findes i Landstingstidenden Nr. 166, Sp. 2608—2609.

Orsted: Naar jeg reiser mig, for at sige et Par Ord i denne Sag, saa skeer det egentligt blot med Hensyn til det Forhold, hvori det Anliggende, der er Gjenstand for den foreliggende Lov, staaer til min foregaaende

Birkfomhed. Dette Anliggende om Befordringen af Præsteres Breve gennem Skolelærerne har i mange Aar været behandlet med en Udførlighed og en Hefstighed, som staaer i et forunderligt Forhold til Sagens Betydning. Den har navnlig ogsaa været behandlet i de forhenværende Provindsialstænder, hvor dog ingen Petition i denne Retning er kommen istand. Jeg har under disse Forhandlinger yttret, hvad der sikkert ogsaa var overeensstemmende med det daværende Cancellies Bestraegning af Sagen, at det vilde være ondselig, at Skolelærerne kunde befries for denne Byrde, naar det kunde skee uden enten at gaae Præsterne for nær eller at paalægge Communerne nogen Byrde, som de vare villige til at bære, i hvilket Tilfælde man antog, at den Uvillie, det kunde opvække imod Skolelærerne, kunde være dem til større Skade, end at den kunde opveies af den Fordeel, de kunde have af at blive frie for denne i sig selv ubetydelige Byrde, hvorom der er Spørgsmaal, og det viste sig ogsaa under Forhandlingerne, at man ikke fra Geistlighedens Side kunde anbefale en Lov, der, imod Præsteres Villie, betog dem den Ret, de havde til at faae deres Breve besørgede igjennem Skolelærerne, og, at ligesaa lidt Communerne vare villige til at paatage sig nogen Byrde i saa Henseende. Man lod det derfor beroe, uden at komme frem med noget Lovudkast; thi et saadant troede man blot vilde bevirke en ubehagelig og for Skolelærerne selv skadelig Agitation, uden at føre til noget gavnligt Resultat. Det er imidlertid ved flere Leiligheder, og blandt andet ogsaa under denne Sags Forhandling i Folkethinget, blevet sagt, at Cancelliet ved Circularer, navnlig af 1815 og 1834, havde udvidet Skolelærernes Forpligtelse til Brevbæring over de Grændser, som Degnernes lignende Forpligtelse, hvoraf Skolelærernes har sin Oprindelse, havde efter Lovens 2—15—7. Det er bogstaveligt taget ganske rigtigt; men, forsaavidt man deraf maatte ville udlede, at Cancelliet ved disse Circularer var gaaet Skolelærerne for nær, da troer jeg ikke, at det holder Prøve; thi foruden at det allerede fra en langt ældre Tid er blevet antaget som almindelig Regel, at Degnene, der ved de senere Forhold vare blevne